

Mere information

På internettet findes en liste over samtlige 12-meterbåde bygget i tidsrummet fra 1907, da klassen blev defineret, og indtil 1987, da den sidste America's Cup blev sejlet med 12-meterbåde. I dag eksisterer stadig ca. 100 af bådene. Listen er fuldført ved hjælp af Lloyd's register, diverse konstruktionslister

samt regatta-resultatlistes. <http://www.12mr.de/Twelves.shtml>
Litteratur: The 12 Metre Class, Luigi Lang & Dyer Jones, Adlard Coles Nautical, London 2001 (ISBN: 0713661798).
»Vanity V«, »The Classic 12mR-Club«, www.promocean.dk

Crème de la crème

Tre 12-meterbåde i R & B-Classics med Thea i midten.

12-meterbådene er de store, elegante klassebåde bygget fra 1907 og frem til 1987. I næsten 30 år sejlede de America's Cup. De smukke, gamle træbåde er en nydelse for øjet og en oplevelse for sindet

12'eren

AF KAREN ELLEGAARD

Den er en svane blandt alle sejlskibe. Unik i sin form og skøn i linjerne. Enkel i sit design med sin over 20 meter ranke mast ragende højt op over alt andet. 12-meter-yachten benævnes også som 12 mR, 12-meterbåden eller slet og ret 12'eren, og den er en af verdens smukkeste klassebåde. Ingen tvivl om det. At sejle 12-meteren er en livsstil båret af elegance og gentlemanship.

Historien om 12-meterbåden begyndte for nøjagtig 100 år siden i 1906. Repræsentanter for de førende europæiske sejlnationer var på en sommerkonference i London blevet enige om det fornuftige i at finde en fælles måleformel, så yachter i den såkaldte meterklasse kunne sejle »lige« mod hinanden.

En senere konference i Berlin fastlagde byggeforskrifterne, som blev certificeret af blandt andet Lloyd i England og Tyskland. På en tredje konference i Paris året efter blev den Internationale Yacht Racing Union (I.Y.R.U.) grundlagt, og almengældende anvisninger med virkning fra 1. januar 1908 foreløbig for en 10-årig periode trådte i kraft. Interessen viste sig stor.

Forbavsende hurtigt blev der bygget mange både i »meterklassen« - især 6-, 8-, 12- og 15-meter-både. Fra 1907 til 1914 blev der i Europa bygget næsten 800 yachter efter den nye formel, hvoraf 36 var 12-meterbåde. Den første 12-meterbåd blev bygget i 1907. Samtidig vedtog I.Y.R.U. at arrangere fælleseuropæiske regattaer. Den første Europe Week i 1910 måtte imidlertid udsættes et år på grund af den engelske kong Edwards død. Til gengæld fandt regattaen sted året efter i tilslutning til Cowes Week samt i forbindelse med Kong Georg IV's kroningsfestligheder. Herefter fulgte Europa-wochen i Kiel 1912, i Le Havre i 1913 og i Oslo 1914 - alle med international deltagelse.

Olympiade

Selv om 12-meterbåden var en olympisk klasse, oplevede man kun ringe interesse for deltagelse i starten. Ved den olympiske regatta i 1908 i den

skotske by Clyde profilerede klassen sig dog med en hel lille flåde bestående af fire lokale 12-meterbåde. Fire år efter i Stockholm var tre skandinaviske 12-meterbåde med Magda IX (bygget 1912), Erna Signe (1911) og Heatherbell (1907), og ved de olympiske lege i Antwerpen/Oostende i 1920 sejlede 12'er-klassen to guldmedaljer hjem. Bådene høstede kun begrænset anerkendelse, fordi de to norskekonstruerede Anker-både Atalanta (1917) og Heira II (1919) var de eneste to til at forsvare klassen.

Dansk 12-meterbåd

I alt er der bygget 169 12-meterbåde, og omkring hundrede af dem sejler stadig. 12-meterbåden er en klassisk racingyacht. Ikke en sejlbåd på 12 meter i længden - snarere måler typen et sted imellem 19 og 22 meter eller 65-75 fod.

En af »12-bådene« er »Thea«, hvis ejer er den danske forretningsmand Hans Michael Jebsen, Hong Kong, rundet af en kendt skibsrederfamilie i Aabenraa. »Thea« blev i sin tid bestilt af nordmanden Jakob Stolt Nielsen, tegnet af nordmanden Johan Anker og bygget i 1917-18. Dens første navn var Santa, et navn båden beholdt indtil 1969, da Ebbe baron Wedell Wedellsborg købte yachten og gav den navnet

Nina. Ebbe Wedell Wedellsborg havde sin 12-meterbåd i 30 år, indtil den blev købt af Hans Michael Jebsen, som døbte den »Thea«. I sommerhalvåret ligger »Thea« i Skovshoved Havn, hvor interesserede kan nyde synet af den smukke og velholdte båd.

Egentlig var 12'eren i efterkrigsårene spået forglemmelse. Men det gik anderledes. Bådtypen overlevede i fin stil og blev i 1958 udvalgt til America's Cup i Newport. I de følgende knap 30 år blev 12'eren kontinuerligt videreudviklet og blev en af tidens

mest konkurrencedygtige racingyachts.

»Siden 1851 har sejlere fra hele verden kæmpet om verdens mest prestigefyldte sejlertrofæ, America's Cup. Efter Anden Verdenskrig ønskede en gruppe sejlerentusiaster at få America's Cup til at genopstå, og i stedet for en langsom død blev bådtypen heldigvis udvalgt til America's Cup.« fortæller skipperen på Thea Patrick Howaldt, partner i det finansielle rådgivningsfirma Capitellum A/S.

I 1987 sagde bådtypen farvel til America's Cup efter

Classic Yacht-stævner og regattaer i 2006

24.-28. maj: Første kapsejls Max-Oertz-Regatta, Neustadt, Holsten, <http://www.max-oertz-regatta.de/>

9.-17. juni: Robbe & Berking Classic Week 2006 i tilslutning til Kieler Woche, mellem Flensburg og Kiel, www.fky.org/regatten/ og www.classic-week.de

10.-12. august: Svendborg Classic, arrangeret af det lokale museum, <http://www.svendborgclassicrogatta.dk/>

18.-20. august: Klassiker Regatten, Laboe, Tyskland, <http://www.klassiker-regatten.de/>

23.-24. september: Baltic 12-Metre Meeting, Marstrand, Sverige

7.-8. oktober: KDY: Mouton Cadat Cup - årets sidste distancesejls for klassebåde, <http://www.kdy.dk>

Classic Week og Svendborg Classic er begge delvis danske stævner.

Tre 12-meterbåde ved ClassicYacht Event 2005 i Kalmar, hvor over 200 klassiske motor- og sejlyachter deltog. ClassicYacht Event fandt sted i forbindelse med Det svenske Sejlerforbunds og KSSS' jubilæum og samlede det største antal klassiske yachter nogensinde i Sveriges historie. Fra oven ses Thea (bygget 1918), dernæst norskejede Vema III (bygget 1933) og nederst Trivia, Tyskland (bygget 1937).

FOTO: BRIGITTE SILVERHELM

en usædvanlig spændende match i Australien. Men 12'eren er still going strong. I de senere år har en gruppe mennesker omkring en række 12-meterbåde i Skandinavien og Tyskland været særdeles aktive med at arrangere regattaer for klassebåde, som afvikles i Danmark, Tyskland og i Marstrand i den svenske skærgård.

»Thea« er bygget i mahogni på eg, og takket være omhyggelig pasning af de tidligere ejere er 90 pct. af bord og spanter i skroget stadig de originale. Når 12-meteren ligger i vandet med agterenden, der knap nok ses over vandlinjen, og med sin mast, der rager cirka 25 meter op, er det et betagende syn.

Båden vejer 27 ton og kræver en besætning på omkring 15 mand. Med sit enorme sejlareal og sin alder til trods er dens evne til at

betvinge meterhøje bølger og samtidig gå tæt op til vinden forbløffende.

Patrick Howaldt er sammen med en gruppe sejlerinteresserede venner netop blevet ejer af en anden 12-meterbåd »Vanity V«, som nogle år tilbage har været ejet af Carli Gry-forretningsmanden Klaus Hølmersen. »Vanity V« er bygget i 1936 på William Fifes legendariske bådeværft i Skotland.

Priser taler man ikke om i kredsen omkring klassebåde. Men en investering på godt en halv snes millioner for 12'eren er næppe forkert. Der til kommer de løbende udgifter til bådeplads samt vinteropbevaring og årlige udgifter til vedligeholdelse. To fuldtidsansatte er således engageret året rundt til at sørge for »Theas« vedligeholdelse.

Patrick Howaldt fortæller videre, at planerne for »Vanity

V« er at integrere yachten ind i den nordiske 12-meter-scene og stille yachten til rådighed til gæstesejlads, bl.a. til virksomheder som ønsker at tilbyde betrodne medarbejdere en helt speciel oplevelse på havet. Her har de mulighed for sammen med det faste mandskab at få en særlig

sejleroplevelse, hvor gæsterne styrer båden og håndterer de mange meter i tovværket.

Ifølge Patrick Howaldt vil »Vanity V« befinde sig i de nordiske farvande i forbindelse med internationale race og stævner, hvor inviterede gæster med eksklusiv base på den klassiske yacht får mulig-

hed for at opleve konkurrencebådene på nærmeste hold. Patrick Howaldt oplyser, at »Vanity V« vil være tilbage i Skovshoved i starten af august, hvor interesserede kan opleve den stilfulde klassebåd i hjemlige farvande.

ellegaard@news2.dk

Crownline 250CR / 270CR

Fabriksnye både til omgående Levering

Merc. V8 MPI 300 HK Bravo III, varm/kold vand, mikroovn, landstrøm, elektrisk anker, 4 sovepl., fuld kalesche (Targa bøjle er ekstraudstyr)

Kun få stk tilbage

Afh. Tyskland pris Dkr.:

250CR:

593.995,-

270CR:

643.995,-

www.Crownline.dk · Tlf: 40 87 32 88

CROWNLINE

Kral 700

Europæisk kvalitets båd. Håndbygget i mahogni og glasfiber.

240HK Yanmar-Diesel:

699.995,-

320HK Volvo-Benzin:

609.995,-

Kun få stk. tilbage!!

Kral

www.kral.dk · Tlf: 40873288

BørsenMaritim

I BørsenMaritim skriver vi om både, sejlsportsudstyr, sejlads og den kommende sejlsportssæson. Hør om dine annonceringsmuligheder.

Kontakt Lena Hinke på telefon 3376 9247.

skabt til vækst
Børsen

